

4.13 Vigerslev Haveforstad

Københavnerens velfærd: Forstadskvarter efter engelsk forbillede.

Beskrivelse af kulturmiljøet

Kulturmiljøet omfatter boligområdet Vigerslev Haveforstad.

Begrundelse

Vigerslev Haveforstad er et tidligt og velbevaret eksempel på et boligområde inspireret af de engelske havebyer. Kvarteret blev udformet efter en samlet byplan fra 1913, og bebyggelsen blev i al væsentlighed opført i perioden frem til 1940. Idéen var at skabe et forstadskvarter, der kunne fungere som selvstændigt lokalsamfund med sunde boliger, haver til dyrkning, grønne omgivelser, offentlige institutioner, butikker og lokale servicefunktioner. Arbejdspladserne lå udenfor området. Den oprindelige byplan er tydeligt aflæselig i kvarterets vejstruktur, bebyggelsesmønster og grønne træk, og kvarteret fremstår helstøbt med et tydeligt arkitektonisk helhedspræg. Et særligt kendetegn er de mange blinde veje med græsklædte fællesarealer.

Byplanen

Den oprindelige byplan er et tidligt eksempel på en større bebyggelse med en klar forskel på udformningen af de overordnede, gennemgående veje og de lokale veje. Hvor Vigerslevvejs lange lineære forløb gennemskærer området som en central bygade og Valby Langgade definerer en klar og lige afgrænsning mod nord, er de lokale veje udformet som et irregulært net med skiftende kig, vendepladser med grønne arealer og – øst for Vigerslevvej – bløde, buede forløb. Tanken var, at den sluttede bebyggelse skulle ligge langs hovedforbindelsesvejene, mens den spredte bebyggelse skulle udlægges, så der blev mest muligt parcelareal og mindst muligt vejareal. Som kompensation for en mindre vejbredde blev der udlagt erstatningsarealer udformet som små grønne områder. Formelt er erstatningsarealerne dog vejarealer.

Bebyggelsen

Kvarteret har på trods af en udbygningsperiode på næsten 30 år en homogen karakter, og det præges af tidstypiske villa- og randbebyggelser fortrinsvis opført i røde og gule tegl, mange med røde sadeltage i tegl. Bebyggelserne er enkle i deres arkitektoniske udtryk, og mange er inspireret af Bedre Byggeskik-bevægelsen. I den vestlige del findes flere bungalows i funkisstil. En del af husene har fået tilbygninger, og enkelte steder er der opført byggeri af nyere dato i et moderne formsprog.

Bærende bevaringsværdier

- Den oprindelige byplan med Vigerslevvej som gennemgående, lineært vejforløb og det irregulære net af lokale veje med erstatningsarealer i form af grønne vejomkransede fællesarealer.
- Bebyggelsesstrukturen med randbebyggelserne langs Vigerslevvej og Valby Langgade i kombination med de fritliggende villaer i de bagvedliggende områder.
- Bebyggelsernes skala og arkitektonisk helhedspræg med materialer og detaljering, der er typiske for tidsperioden, herunder særligt brugen af røde og gule tegl samt karakteristiske træk fra bedre byggeskik og funkis.
- Stueetagerens fortsatte anvendelse til publikumsorienterede serviceerhverv herunder detailhandel i randbebyggelsen langs dele af Valby Langgade.
- Hansted skole og KFUI-hallen som kvarterets offentlige funktioner.
- Områdets grønne præg herunder særligt villavejenes grønne haver og hegn mod vej, de mange små grønne pladسدannelser i form af erstatningsarealer og det grønne areal ved Harrestrupvang.

Sårbarheder

Kulturmiljøets ensartede helhedspræg er sårbart overfor nedrivning af de oprindelige bygninger opført frem til 1940'erne. Helhedspræget er desuden sårbart overfor ændringer af de enkelte bebyggelser og bygninger, herunder om- og tilbygninger samt facadeændringer, der foretages uden hensyntagen til det oprindelige

arkitektoniske udtryk. Det gælder f.eks. oppudsning og bemaling af murstenfacader samt udskiftning af tegltage med andre materialer. Områdets grønne præg er sårbart overfor opsætning af faste hegn og befæstelse af grønne områder.

Nuværende sikring

- Dele af randbebyggelsen langs Vigerslevvej og Valby Langgade samt enkelte villaer er udpeget som bevaringsværdige i kommuneplanen.
- Kulturmiljøet er omfattet af villaservitutter, der fastsætter områdets vejstruktur, anvendelse og bebyggelsesformer.

Udviklingsmuligheder

Kulturmiljøet er fuldt udbygget, og der er ikke mulighed for nyt byggeri i større omfang. Kulturmiljøet kan kun i mindre omfang udvikles under hensyntagen til områdets struktur og ensartede helhedspræg.

Lignende eksempler

Grøndalsvænge Haveboligforening i Vanløse.

